

ALLOWABLE INTERVENTIONS ON THE COSTAL AREA

ΕΠΙΤΡΕΠΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΧΩΡΟ

ΟΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗ ΖΩΝΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Οι επεμβάσεις στην Παραλιακή Ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας συνίστανται συνοπτικά στην:

- α) επίχωση, θωράκιση, διαμόρφωση του παραλιακού μετώπου, στη διαμόρφωση του παραλιακού δρόμου με την επέκταση, συμπλήρωση του οδικού δικτύου και την κατασκευή δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων,
- β) στην κατασκευή εντός του παραλιακού μετώπου καταστημάτων εστίασης και αναψυχής,
- γ) στην απομάκρυνση των βοτσάλων από την παραλία και
- δ) την κατασκευή κυματοθραυστών είναι σύμφωνες ή μη με το ενωσιακό δίκαιο και συγκεκριμένα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, ενόψει του γεγονότος ότι όλες αυτές οι παραλιακές ζώνες βρίσκονται εντός ή πλησίον περιοχών NATURA καθώς επίσης και με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας

Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ως γνωστόν το Σύνταγμα της Κύπρου , κατοχυρώνει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας (άρθρο 23) την εκπόνηση και θέσπιση των σχεδίων πόλεων στους δήμους (άρθρο 176) καθώς και αναθέτει την αποκλειστική ευθύνη για τα υπόγεια ύδατα , ορυχεία , μεταλλεία και ορυχεία στην κυπριακή πολιτεία άρθρο (23 παρ παρ.2), διασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο την επιταγή με πρωτόλεια ψήγματα για τη διαμόρφωση του χώρου .

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΧΩΡΟ

Η αναφορά αυτή του Συντάγματος της Κύπρου του 1960 στην οργάνωση των τότε σημαντικών παραγωγικών πηγών και της πολιτιστικής κληρονομιάς αναδεικνύει την αναγκαιότητα σήμερα για προγραμματισμό των θεμελιωδών προτεραιοτήτων της σύγχρονης κυπριακής πολιτείας. Ως τέτοιες νοούνται καταρχάς η οργάνωση της ανάπτυξης δηλαδή πρωτίστως της βαριάς βιομηχανίας της χώρας που είναι ο τουρισμός και η ανοικοδόμηση στον παράκτιο χώρο με σεβασμό στο περιβάλλον και ιδιαίτερα εκείνων των περιοχών που βρίσκονται μέσα ή κοντά σε τοπία φυσικού κάλλους. Διότι η ανάπτυξη από μόνη της δεν είναι αυτοσκοπός παρά το μέσο για τη διασφάλιση ικανών όρων διαβίωσης των πολιτών

ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Σεβασμός σημαίνει καταρχάς αναζήτηση του αιτίου της εξέλιξης μιας δραστηριότητας στη συνέχεια η διαμόρφωση των Στρατηγικών Κατευθυντήριων Ρυθμίσεων για την υλοποίησή της με βάση ορισμένες αρχές

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (Planmässigkeitprinzip)

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ακρογωνιαίος λίθος στην πυραμίδα των αρχών, αποτελεί η Αρχή του Σχεδιασμού (Planmässigkeitprinzip) που συνίσταται στην υποχρέωση **προηγούμενου σχεδιασμού σε όλους τους τομείς του περιβάλλοντος και της χωροταξίας** (ενδεικτικά οριοθέτηση προστατευόμενων και παράκτιων περιοχών με επίκαιρα -σχέδια χρήσεων γης - σχέδια διαχείρισης υδάτων - αποβλήτων – βιοτόπων) Ο σχεδιασμός του περιβαλλοντικού και χωροταξικού- πολεοδομικού σχεδιασμού, όπως και η έννομη τάξη, διότι είναι τάξη, σηματοδοτείται από το αίτημα για συνοχή, ενότητα, ανεύρεση των ορίων και των επιτρεπτών νοημάτων των γενικών αυτών ρυθμίσεων και κατευθύνσεων. Παρέκκλιση από τον περιβαλλοντικό και χωροταξικό- πολεοδομικό σχεδιασμό πρέπει να ερμηνεύεται στενά και μόνο με ειδική τεχνική θεμελίωση .

ΕΘΝΙΚΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Η οργάνωση των δραστηριοτήτων στο χώρο και μάλιστα σε ολόκληρο το νησί, ως ένα ευπαθές οικοσύστημα δηλαδή ένας εθνικός χωροταξικός σχεδιασμός δεν είναι μόνο μια έννομη τάξη αλλά μια πολιτισμική τάξη . Αυτό δεν αναιρεί τους δύο πολιτισμούς, τις δύο θρησκείες που ιστορικά ή αναγκαστικά μετά την εισβολή, συνυπάρχουν στην κυπριακή πολιτεία . Αντίθετα ο πνευματικός και ιδεολογικός πλουραλισμός είναι στοιχείο της λαϊκής κυριαρχίας , της δημοκρατικής αρχής και τελικά το στοίχημα υλοποίησης κάθε χωροταξικού σχεδιασμού που τον διαπερνά η πολιτική από την εκπόνηση του ως την ολοκλήρωσή του . Το στοίχημα τελικά της Δημοκρατίας και χωροταξικού σχεδιασμού , είναι η μόνιμη δοκιμασία του στη πράξη και στη διανοήσή του. Εξάλλου, η θέσπιση ενός χωροταξικού σχεδιασμού για όλο το νησί συμπεριλαμβανομένων και των κατεχόμενων, θα συμβάλει καθοριστικά με πραγματολογικά στοιχεία και στην ορατότητα και άμβλυση των πολιτειολογικών προϋποθέσεων της ιδιότυπης άλλωστε άλλωστε κυπριακής έννομης τάξης.

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΣΕ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΧΩΡΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA

Θα πρέπει σε αυτό το σημείο να σημειωθεί ότι ο σχεδιασμός του οδικού δικτύου σε παράκτιο χώρο και σε περιοχές δίπλα ή εντός Natura, εντάσσεται στην πυρήνα των θεμελιωδών αρχών περιβαλλοντικής προστασίας δηλαδή της πρόληψης και της προφύλαξης που συνοψίζεται στην υποχρέωση ελέγχου εκ των προτέρων των συνεπειών ενός έργου/ δραστηριότητας στο περιβάλλον που επιτάσσουν καταρχήν την αποφυγή παρεκκλίσεων. Έτσι, ο σχεδιασμός υλοποιείται με την υποχρέωση θέσπισης πλήρους, συνεκτικού και αυστηρού σχεδιασμού που η Κυπριακή Πολιτεία θα τον τηρεί με τη θέσπιση διαδικασιών και ελέγχων

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Ο ευπαθής χαρακτήρας της Κύπρου ως Νήσου και ιδιαίτερα κάθε παράκτιου χώρου θεμελιώνεται στην Agenda 21 και στη Διάσκεψη Barbados απορρέει από το γεγονός ότι αυτά συνιστά οικοσυστήματα με μοναδική βιοποικιλότητα, ενότητα και λιτή συμμετρία του φυσικού τους τοπίου, με εύθραυστη ισορροπία, που διαταράσσεται εύκολα από εξωγενείς παρεμβάσεις. Πάντως τα θαλάσσια οικοσυστήματα στις ευρύτερες αστικές περιοχές χρήζουν ειδικής μέριμνας, ήπιας διαχείρισης και ανάπτυξης, εφόσον η ιδιαίτερη φυσιογνωμία των ακτών ως ευπαθών οικοσυστημάτων και η σημασία τους ως πολύτιμοι οπτικοί πόροι, τα εντάσσουν σε ιδιαίτερα αυστηρό σύστημα προστασίας. Διότι, στο φυσικό κεφάλαιο του κυπριακού χώρου περιλαμβάνονται οι ακτές και τα θαλάσσια οικοσυστήματα ως ευπαθή και εύκολα αποσταθεροποιούμενα, δικαιολογώντας μ' αυτή τη σκέψη τον ιδιαίτερα αυστηρό χαρακτήρα των όρων προστασίας τους (ΣτΕ 878/2012 , 962/2018, 1790/99).

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΗΠΙΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΑΚΤΕΣ

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΑΚΤΕΣ

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

ΠΟΣΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΤΕΧΕΙ Ο ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΧΩΡΟΣ;

Πάντως ακόμη και επιτρεπόντουσαν στον παράκτιο χώρο τα μπαρ ,τα εστιατόρια τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος χωρούν σε μία παραλία;

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΦΕΡΟΥΣΑΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

- Ικανότητα μιας περιοχής / ενός οικοσυστήματος να δεχθεί και άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες **χωρίς να υποβαθμιστεί κατά τρόπο ανεπανόρθωτο το περιβάλλον.**
- η φέρουσα ικανότητα ιδίως στην περίπτωση των νησιών, μετριέται με τον αριθμό των μόνιμων κατοίκων που ζουν εκεί, τον αριθμό των τουριστών και παραθεριστών που μπορεί να υποδεχθούν και της έκτασης και έντασης της δόμησης που μπορούν να φέρουν, χωρίς διαταραχή των λεπτών κοινωνικών και περιβαλλοντικών ισορροπιών
- η επιβάρυνση των κοινωνικών και πολιτισμικών πόρων
- η φόρτιση των διάφορων υποδομών (διοίκησης και ασφάλειας, μεταφορικών δικτύων και λειτουργίας οικισμών, λιμένων, ενέργειας, διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων)

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΦΕΡΟΥΣΑΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

- Η φέρουσα ικανότητα μιας περιοχής στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι τίποτε άλλο παρά η διαφύλαξη του αξιακού και οντολογικού περιεχομένου της περιοχής.
- Η φέρουσα ικανότητα είναι μια σύνθετη έννοια, υπόκειται σε μια διεπιστημονική προσέγγιση και η μεθοδολογία και θεμελίωση των επιχειρημάτων της συναρτάται με τους παράγοντες που εξετάζονται κάθε φορά.
- Το τελικό αποτέλεσμα της κάθε προσπάθειας για τη διερεύνηση της φέρουσας ικανότητας ενός οικοσυστήματος μπορεί να παρουσιάσει αξιοσημείωτες παραλλαγές, που σχετίζονται: α) με την ποσότητα και ποιότητα των πόρων που εμπεριέχει το σύστημα, β) το μέγεθος του πληθυσμού και γ) τον αριθμό των πόρων που καταναλώνει κάθε είδος ξεχωριστά.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΦΕΡΟΥΣΑΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Η φέρουσα ικανότητα είναι μια σύνθετη έννοια, υπόκειται σε μια διεπιστημονική προσέγγιση και η μεθοδολογία και θεμελίωση των επιχειρημάτων της συναρτάται με τους παράγοντες που εξετάζονται κάθε φορά.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΦΕΡΟΥΣΑΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Το τελικό αποτέλεσμα της κάθε προσπάθειας για τη διερεύνηση της φέρουσας ικανότητας ενός οικοσυστήματος μπορεί να παρουσιάσει αξιοσημείωτες παραλλαγές, που σχετίζονται: α) με την ποσότητα και ποιότητα των πόρων που εμπεριέχει το σύστημα, β) το μέγεθος του πληθυσμού και γ) τον αριθμό των πόρων που καταναλώνει κάθε είδος ξεχωριστά.

ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΝΤΟΣΉ
ΔΙΠΛΑ ΣΕ NATURA

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΡΚΟΥΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΓΝΩΜΗΣ

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΓΕΙΤΟΝΙΚΗ
ΖΩΝΗ NATURA;

ΌΤΑΝ ΜΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΤΥΣΣΕΤΑΙ ΚΟΝΤΑ Ή ΕΦΑΠΤΕΤΑΙ
ΣΤΟ ΟΡΙΟ ΜΕ ΕΝΑ ΔΗΜΟ, ΤΟΤΕ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΕΙΤΑΙ Η
ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η αρχή της διαδημοτικής συνεργασίας κυρίως έχει διττό περιεχόμενο. Ο Δήμος που εκπονεί τον πολεοδομικό σχεδιασμό οφείλει κάθε δραστηριότητα που σχεδιάζει να τη σταθμίσει και να εξετάσει εάν επιφέρει κίνδυνο ή επιφέρει προσκόμματα στην ανάπτυξη γενικώς μιας περιοχής ενός άλλου όμορου Δήμου. Από την άλλη, ο γειτονικός Δήμος που δέχεται τις προσβολές οφείλει να τις αναδείξει και να λάβει όλα εκείνα τα απαραίτητα μέτρα για να τις εμποδίσει. Ο προσδιορισμός του πραγματικού νοήματος της διαδημοτικής συνεργασίας βρίσκει έρεισμα στη δημοκρατική αρχή και στην απαγόρευση των διακρίσεων κατά το σχεδιασμό, που οδηγούν αναπόφευκτα σε μειονεκτική θέση το Δήμο που θίγεται από το σχεδιασμό του εκπονούντα Δήμου

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΧΕΛΩΝΑΣ CARETTA CARETTA ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΟΧΛΗΣΕΙΣ

Τόσο η απόφαση του ΔΕΕ C- 504/14 απόφαση της 10.11.2016 για τη ζώνη της Κυπαρισσίας όσο και για τη ζώνη Λαχανά στη Ζάκυνθο ΔΕΚ υπόθ. C-103/00, απόφ. της 30.1.2002 οι έκριναν για την προστασία της χελώνας Caretta Caretta, η οποία ανήκει στα προστατευόμενα είδη της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ειδικότερα έκριναν ότι η ασφαλτόστρωση του δρόμου και η συναφής κυκλοφορία οχημάτων, μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων στις παραλίες, η ανέγερση επ' αυτών διάφορων καταστημάτων μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την διαβίωση του προαναφερθέντος είδους, ιδίως αν γίνονται με κάποια συχνότητα. Ο λόγος είναι ότι η παραγωγή έντονων θορύβων, η φωτοχυσία και η παρουσία ανθρώπων μπορούν να παρενοχλήσουν σημαντικά τη θαλάσσια χελώνα Caretta caretta κατά την αναπαραγωγή της.

ΚΥΜΑΤΟΘΡΑΥΣΤΕΣ

Οι κυματοθραύστες συνιστούν ουσιώδεις τεχνικές παρεμβάσεις και πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ευρύτερου σχεδιασμού εντός του εθνικού ή περιφερειακού δικτύου λιμένων της Χώρας να στηρίζεται σε τεκμηριωμένη μελέτη, στην οποία λαμβάνονται υπόψη αφενός το δημόσιο συμφέρον, το οποίο επιβάλλει την κατασκευή, και αφετέρου οι όροι προστασίας του παράκτιου και θαλάσσιου οικοσυστήματος που επηρεάζεται από αυτόν, στους οποίους περιλαμβάνεται η διαφύλαξη του αναγκαίου φυσικού κεφαλαίου, η αποφυγή βλάβης του τυχόν εκεί υπάρχοντος πολιτιστικού κεφαλαίου, στο οποίο ανήκουν και οι ενάλιες αρχαιότητες, ο σεβασμός της γεωμορφολογίας και του φυσικού αναγλύφου των ακτών και η μέριμνα για την μικρότερη δυνατή διατάραξη των οικείων οικοσυστημάτων και των ακτών.

Επομένως η εγκατάσταση κυματοθραυστών συνιστά ουσιώδη επέμβαση στο παράκτιο οικοσύστημα και κατά κανόνα πρέπει να αποφεύγεται. Όταν δε οι κυματοθραύστες αυτοί εγκαθίστανται εντός ή πλησίον περιοχών NATURA, πρέπει να διενεργηθεί δέουσα εκτίμηση.

ΚΥΜΑΤΟΘΡΑΥΣΤΕΣ

Η εγκατάσταση κυματοθραυστών συνιστά ουσιώδη επέμβαση στο παράκτιο οικοσύστημα

ΠΑΡΑΛΙΑ ΦΑΡΟΥ – ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΒΟΤΣΑΛΩΝ

- αποσκοπεί στην δημιουργία ποδηλατοδρόμων στην παραλία και στην εγκατάσταση σ' αυτή καταστημάτων εστίασης
- μια τέτοια ενέργεια είναι επιτρεπτή μόνο αν διενεργηθεί πρωτίστως δέουσα εκτίμηση, η οποία διαπιστώνει ότι δεν υπάρχει άλλη, λιγότερη επεμβατική πρόταση για την επίτευξη του σκοπού του έργου

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η κυπριακή Πολιτεία οφείλει την πλήρη και αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος που συνίσταται στην τήρηση αρχών με βάση τις οποίες λαμβάνονται προληπτικά και κατασταλτικά νομοθετικά μέτρα, έτσι ώστε και τα Δικαστήρια οφείλουν να παρέχουν πλήρη και αποτελεσματική. Στην περίπτωση εκείνη που δεν λαμβάνει αυτά τα μέτρα η Πολιτεία, η παράλειψή της αυτή συνιστά παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ THANK YOU

<https://pandoteira.cy>

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Με τη συγχρηματοδότηση του προγράμματος
LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης